

Bank Polski

Adekwatność kapitałowa
oraz inne informacje
podlegające ogłoszeniu
Grupy Kapitałowej
Powszechnej Kasy Oszczędności
Banku Polskiego Spółki Akcyjnej
według stanu na 30 czerwca 2019 roku

Wprowadzenie

Raport „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłoszeniu Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej według stanu na 30 czerwca 2019 roku”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z art. 111a ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe¹, zwanej dalej „Ustawą prawo bankowe”, Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym Rozporządzenie (UE) nr 648/2012, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR”, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, ustawą z 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym², zwaną dalej „Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym”, a także Rekomendacją M dotyczącą zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rekomendacją P dotyczącą zarządzania ryzykiem płynności w banku oraz Rekomendacją H dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej w banku wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Ujawnienia odzwierciedlają także wymogi przedstawione w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 1423/2013 z 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem CRR (Rozporządzenie 1423/2013), Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/200 z 15 lutego 2016 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z Rozporządzeniem CRR (Rozporządzenie 2016/200), wytycznych EBA/GL/2016/11 w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej Rozporządzenia CRR (Wytyczne EBA/GL/2016/11), wytycznych EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a Rozporządzenia CRR informacji na temat rozwiązań przejściowych w zakresie łagodzenia skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych (Wytyczne EBA/GL/2018/01) w związku z zastosowaniem rozwiązań przejściowych wdrożenia MSSF 9 oraz wytycznych EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art. 435 Rozporządzenia CRR.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 Rozporządzenia CRR, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna zwana dalej „PKO Bankiem Polskim SA” lub „Bankiem”, będąca unijną instytucją dominującą, ogłasza informacje dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w części ósmej Rozporządzenia CRR w cyklu rocznym, w odrębnym dokumencie, oraz część informacji śródroczne.

Niniejszy Raport należy analizować łącznie z dokumentem „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłoszeniu Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej według stanu na 31 grudnia 2018 roku”, który stanowi integralną część tego raportu.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2019 roku zgodnie z przepisami obowiązującymi na 30 czerwca 2019 roku i opublikowane na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl).

Zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) Nr 183/2014, w rachunku adekwatności kapitałowej zostały uwzględnione ujmowane w rachunku wyników korekty, które są związane z ryzykiem kredytowym, dotyczące okresów ujętych w kapitale podstawowym Tier 1. W związku z powyższym Bank uwzględnił korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego według stanu na 31 grudnia 2018 roku.

W Raporcie zostały zaprezentowane dane skonsolidowane³ Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej, zwanej dalej „Grupą Kapitałową Banku”. Część informacji zawartych w Raporcie dotyczy danych jednostkowych PKO Banku Polskiego SA z uwagi na istotny wpływ Banku na profil ryzyka Grupy Kapitałowej Banku. Nie stwierdzono czynników wpływających na istotne zmiany dotyczące prezentowanych kwot w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wykraczających poza informacje zaprezentowane w Skróconym Śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2019 r.

O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe przedstawione w Raporcie wyrażone zostały w milionach złotych. Ewentualne różnice w sumach i udziałach wynikają z zaokrągleń kwot do milionów złotych oraz zaokrągleń udziałów procentowych do jednego miejsca dziesiętnego.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez audyt wewnętrzny Banku.

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.

² Dz. U. 2019 poz. 483

³ Dane obejmują tylko podmioty ujęte w konsolidacji ostrożnościowej

Spis treści

1.	Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej Banku.....	4
2.	System zarządzania.....	5
2.1.	Ryzyko kredytowe, w tym ryzyko kontrahenta.....	5
2.2.	Ryzyko rynkowe.....	16
2.3.	Ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania.....	16
2.4.	Ryzyko operacyjne.....	17
3.	Fundusze własne.....	18
4.	Wymogi w zakresie funduszy własnych.....	23
5.	Bufory kapitałowe.....	24
6.	Dźwignia finansowa.....	25
7.	Adekwatność kapitałowa.....	27

1. Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej Banku

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, na potrzeby adekwatności kapitałowej stosuje się konsolidację ostrożnościową, która, w odróżnieniu od konsolidacji zgodnej z Międzynarodowym Standardami Sprawozdawczości Finansowej, obejmuje tylko podmioty zależne spełniające definicję instytucji, instytucji finansowej lub przedsiębiorstwa usług pomocniczych.

Zgodnie z rozporządzeniem CRR, Grupę Kapitałową na potrzeby konsolidacji ostrożnościowej stanowią: PKO Bank Polski S.A., Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A., PKO BP BANKOWY PTE S.A., PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., Grupa Kapitałowa KREDOBANK SA, PKO Finance AB, PKO BP Finat sp. z o.o., PKO Bank Hipoteczny S.A., Grupa Kapitałowa Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A. oraz Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.

Z konsolidacji ostrożnościowej wyłączone są podmioty niefinansowe i ubezpieczeniowe. Dodatkowo, na podstawie art. 19 ust.1 Rozporządzenia CRR, z konsolidacji wyłączona jest spółka ZenCard sp. z o.o. Tabela 1.1 prezentuje różnice w zakresie konsolidacji Grupy Kapitałowej Banku do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych według stanu na 30 czerwca 2019 roku.

Tabela 1.1. Różnice w zakresie rachunkowym i regulacyjnym konsolidacji oraz mapowania kategorii sprawozdań finansowych z regulacyjnymi kategoriami ryzyka [wzór EU LI1]

	30.06.2019	
	a)	b)
	Wartości bilansowe wykazywane w publikowanych sprawozdaniach finansowych	Wartości bilansowe wchodzące w zakres konsolidacji regulacyjnej
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	12 901	12 901
Należności od banków	3 267	3 107
Instrumenty pochodne zabezpieczające	726	726
Pozostałe instrumenty zabezpieczające	2 500	2 500
Papiery wartościowe	71 185	68 762
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	224 794	224 947
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	332	1 276
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	10	5
Wartości niematerialne	3 130	2 972
Rzeczowe aktywa trwałe	4 462	4 259
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1	1
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 118	2 114
Inne aktywa	3 566	2 765
Aktywa ogółem	328 992	326 335
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	9	9
Zobowiązania wobec banków	3 057	3 057
Instrumenty pochodne zabezpieczające	485	485
Pozostałe instrumenty pochodne	3 226	3 226
Zobowiązania wobec klientów	240 420	239 183
Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	1 471	
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	29 654	29 688
Zobowiązania podporządkowane	2 730	2 730
Pozostałe zobowiązania	7 425	7 231
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	393	393
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	96	71
Rezerwy	402	400
Kapitał własny ogółem		
Kapitał własny ogółem	39 624	39 862
Zobowiązania ogółem i kapitał własny ogółem	328 992	326 335

Wartości bilansowe wykazane w ujęciu regulacyjnym różnią się od wartości ujętych w publikowanym sprawozdaniu finansowym według stanu na 30 czerwca 2019 roku z powodu zastosowania różnych zakresów konsolidacji.

2. System zarządzania

System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej. System zarządzania w Banku obejmuje system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej.

System zarządzania ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych zarówno w PKO Banku Polskim SA, w tym także w oddziałach Banku za granicą, jak i w pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zapewnienie rentowności działalności biznesowej, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez Bank i Grupę Kapitałową Banku tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

W ramach konsolidacji ostrożnościowej, w Grupie Kapitałowej Banku zidentyfikowane zostały ryzyka, które podlegają zarządzaniu i część z nich uznana jest za istotne: ryzyko kredytowe, ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania, ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko zmian makroekonomicznych i ryzyko modeli.

System zarządzania ryzykiem, w tym zasady zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka zostały szczegółowo opisane w raporcie „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu Grupy Kapitałowej Powszechniej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej według stanu na 31 grudnia 2018 roku, Skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2019 roku oraz skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

2.1. Ryzyko kredytowe, w tym ryzyko kontrahenta

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej Banku lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności Grupy Kapitałowej Banku w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Jakość kredytowa ekspozycji

Tabele 2.1, 2.2 oraz 2.3 prezentują podział ekspozycji odpowiednio według kategorii, według branży oraz w podziale geograficznym. Wartość bilansowa brutto obejmuje ekspozycje bilansowe i pozabilansowe zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych EBA/GL/2016/11.

Tabela 2.1. Jakość kredytowa ekspozycji według kategorii ekspozycji i instrumentu [wzór EU CR1 A]

		30.06.2019						
		a)	b)	c)	d)	e)	f)	f)
		Wartość bilansowa brutto*)		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego	Skumulowane umorzenia	Narzuty wynikające z korekt z tytułu ryzyka kredytowego w okresie	Wartość ekspozycji netto
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania	(a+b-c-d)						
1	Rządy centralne lub banki centralne	0	64 296	1	0	0	0	64 295
2	Samorządy regionalne lub władze lokalne	0	12 613	10	0	0	0	12 603
3	Podmioty sektora publicznego	0	3 154	3	0	0	0	3 151
4	Wielostronne banki rozwoju	0	539	0	0	0	0	539
5	Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0	0
6	Instytucje	0	8 417	3	0	0	0	8 414
7	Przedsiębiorstwa	0	92 690	480	0	0	0	92 210
8	W tym: MŚP	0	8 347	65	0	0	0	8 282
9	Detaliczne	0	86 612	650	0	41	0	85 962
10	W tym: MŚP	0	29 536	271	0	1	0	29 265
11	Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	0	95 395	503	0	0	0	94 892
12	W tym: MŚP	0	960	33	0	0	0	926
13	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	11 078	0	5 184	0	516	0	5 894
14	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	793	0	0	0	0	793
15	Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0	0
16	Należności od instytucji i przedsiębiorstw o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0	0	0	0	0	0
17	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	0	4	0	0	0	0	4
18	Ekspozycje w papierach kapitałowych	0	832	0	0	0	0	832
19	Inne ekspozycje	0	15 209	3	0	0	0	15 206
20	Metoda standardowa ogółem	11 078	380 555	6 837	0	557	0	384 796
21	W tym: Pożyczki	9 736	197 103	5 863	0	557	0	200 975
22	W tym: Dłużne papiery wartościowe	0	57 410	2	0	0	0	57 408
23	W tym: Ekspozycje pozabilansowe	244	64 381	140	0	0	0	64 484

*) Wartość bilansowa brutto obejmuje ekspozycje bilansowe i pozabilansowe zgodnie z definicją zawartą w wytycznych EBA/GL/2016/11

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.2. Jakość kredytowa ekspozycji według branży [wzór EU CR1-B]

	30.06.2019					
	a)	b)	c)	d)	e)	f)
	Wartość bilansowa brutto		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego	Skumulowane umorzenia	Wartość ekspozycji netto (a+b-c-d)
	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania				
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	98	1 114	67	0	4	1 144
Górnictwo i wydobywanie	105	2 989	20	0	0	3 074
Przetwórstwo przemysłowe	1 553	26 741	743	0	24	27 551
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	259	9 556	99	0	0	9 716
Dostawa wody	34	1 411	25	0	1	1 420
Budownictwo	860	9 946	575	0	53	10 231
Handel hurtowy i detaliczny	1 479	16 183	830	0	45	16 832
Transport i gospodarka magazynowa	494	8 965	258	0	6	9 202
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	771	1 430	298	0	37	1 904
Informacja i komunikacja	74	4 756	64	0	0	4 765
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	135	82 463	104	0	2	82 494
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	700	13 809	295	0	2	14 214
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	249	10 638	170	0	128	10 718
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	88	1 651	56	0	2	1 682
Administracja publiczna i obrony; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	4	12 430	11	0	0	12 423
Edukacja	44	923	24	0	0	942
Usługi w zakresie opieki zdrowotnej i pomoc społeczna	55	1 617	34	0	0	1 637
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	43	900	25	0	0	917
Pozostałe	4 035	173 035	3 140	0	252	173 929
Razem	11 078	380 555	6 837	0	557	384 796

Wartość bilansowa brutto obejmuje: kredyty i pożyczki, akcje i udziały, bony pieniężne, obligacje, lokaty międzybankowe, instrumenty pochodne, inne aktywa oraz pozycje pozabilansowe. Ekspozycje zaprezentowane w tabeli uwzględniają podział według branż, bez podziału na typ kontrahenta.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.2a. Jakość kredytowa ekspozycji dla sektora budowlanego oraz sektora okołobudowlanego, takiego jak deweloperzy oraz wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe (według wewnętrznej klasyfikacji stosowanej przez Bank)

	30.06.2019				
	a)	b)		c)	d)
	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Wartość ekspozycji netto
	Wartość bilansowa brutto	Wartość bilansowa brutto	Ekspozycje pozabilansowe		(a+b-c)
Sektor budowlany (w tym: budowa dróg, autostrad i mostów, roboty wykończeniowe)	274	1 021	2 371	211	3 455
Deweloperzy	1 032	8 158	4 767	568	13 390
Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe	78	5 283	767	16	6 112

Ekspozycje na sektor budowlany w łącznej kwocie 3 666 mln PLN obejmują ekspozycje bilansowe w kwocie 1 295 mln PLN oraz ekspozycje pozabilansowe w kwocie 2 371 mln PLN.

Tabela 2.3. Jakość kredytowa ekspozycji w podziale geograficznym [wzór EU CR1-C]

		30.06.2019					
		a)	b)	c)	d)	e)	f)
		Wartość bilansowa brutto		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego	Skumulowane umorzenia	Wartość ekspozycji netto
		Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania				(a+b-c-d)
1	Polska	10 929	368 681	6 744	0	551	372 866
2	Ukraina	71	2 856	33	0	0	2 893
3	Szwajcaria	3	701	2	0	0	701
4	Luksemburg	1	387	1	0	0	387
5	Austria	1	932	2	0	0	930
6	Wielka Brytania	0	440	1	0	0	439
7	Norwegia	0	258	1	0	0	257
8	Belgia	0	705	1	0	0	704
9	Hiszpania	0	506	0	0	0	506
10	Finlandia	0	412	0	0	0	412
11	Niemcy	0	428	0	0	0	428
12	Holandia	0	463	0	0	0	463
13	Francja	0	1 934	5	0	0	1 929
14	Inne kraje	72	1 852	46	0	6	1 878
15	Razem	11 078	380 555	6 837	0	557	384 796

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechnej
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.4. Struktura czasowa ekspozycji przeterminowanych [wzór EU CR1-D]

		30.06.2019					
		a)	b)	c)	d)	e)	f)
		Wartości bilansowe brutto					
		do 30 dni włącznie	powyżej 30 do 60 dni włącznie	powyżej 60 do 90 dni włącznie	powyżej 90 do 180 dni włącznie	powyżej 180 dni do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku
1	Kredyty	4 193	166	132	532	638	5 417
2	Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
3	Ogół ekspozycji	4 193	166	132	532	638	5 417

Powyzsza tabela prezentuje ekspozycje przeterminowane (ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiazania) w podziale na rodzaje instrumentow.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.5. Ekspozycje zagrożone i objęte restrukturyzacją [wzór EU CR1-E]

		30.06.2019													
		a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)	
		Wartości bilansowe brutto ekspozycji normalnych i zagrożonych						Skumulowana utrata wartości i rezerwy oraz negatywne korekty wartości godziwej ze względu na ryzyko kredytowe				Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe			
		W tym normalne, ale przeterminowane o więcej niż o 30 dni i nie więcej niż o 90 dni		W tym normalne objęte restrukturyzacją		W tym zagrożone				Dla ekspozycji normalnych		Dla ekspozycji zagrożonych		Dla ekspozycji zagrożonych	W tym ekspozycje objęte restrukturyzacją
						W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		W tym ekspozycje o utraconej wartości		W tym ekspozycje objęte restrukturyzacją		W tym ekspozycje objęte restrukturyzacją		W tym ekspozycje objęte restrukturyzacją	
010	Dłużne papiery wartościowe	57 410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
020	Kredyty i zaliczki	206 838	515	324	9 736	9 736	9 736	9 736	7 775	-56	-43	-4 588	-4 208	106	92
030	Ekspozycje pozabilansowe	64 624	21	1	244	244	244	244	244	0	0	-11	-5	37	1

Tabela 2.6. Zmiany dotyczące kredytów i dłużnych papierów wartościowych, których dotyczy niewykonanie zobowiązania lub utrata wartości w Banku Polskim [wzór EU CR2-B]

		30.06.2019
		Wartość brutto ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Saldo początkowe	11 965
2	Kredyty i dłużne papiery wartościowe, których zaczęło dotyczyć niewykonanie zobowiązania lub obniżenie wartości od ostatniego okresu sprawozdawczego	1 292
3	Przywrócono status ekspozycji, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania	218
4	Kwoty umorzone	-557
5	Inne zmiany	-1 840
6	Saldo końcowe	11 078

W tabeli powyżej zostały zaprezentowane zmiany dotyczące wartości brutto kredytów i dłużnych papierów wartościowych, których dotyczy niewykonanie zobowiązania lub utraty wartości w okresie od ostatniego okresu sprawozdawczego.

Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego

W procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych Bank wykorzystuje oceny wiarygodności kredytowej nadawane przez następujące zewnętrzne instytucje wiarygodności kredytowej (agencje ratingowe):

- 1) Moody's Investors Service,
- 2) Standard and Poor's Ratings Services,
- 3) Fitch Ratings.

Proces przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego na potrzeby wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych jest zgodny z przepisami Rozporządzenia CRR, części III, tytuł II, rozdział 2.

Tabela 2.7. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego – przegląd ekspozycji [wzór EU CR3]

		30.06.2019				
		a)	b)	c)	d)	e)
		Ekspozycje niezabezpieczone (kwota bilansowa)	Ekspozycje zabezpieczone (kwota bilansowa)	Ekspozycje zabezpieczone w formie zabezpieczenia rzeczowego	Ekspozycje zabezpieczone przez gwarancje finansowe	Ekspozycje zabezpieczone przez pochodne instrumenty kredytowe
1	Kredyty ogółem*	254 065	5 012	3 746	1 267	0
2	Dłużne papiery wartościowe ogółem	57 410	0	0	0	0
3	Ogół ekspozycji	311 475	5 012	3 746	1 267	0
4	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	5 539	122	32	90	0

*W wierszu kredyty ogółem prezentowane są wszystkie ekspozycje po odjęciu dłużnych papierów wartościowych, ujętych w oddzielnym wierszu

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.8. Metoda standardowa – ekspozycja na ryzyko kredytowe (bez instrumentów pochodnych) i efekty ograniczania ryzyka kredytowego [wzór EU CR4]

		30.06.2019											
		a)		b)		c)		d)		e)		f)	
		Ekspozycje przed zastosowaniem współczynników konwersji kredytowej i ograniczeniem ryzyka kredytowego		Ekspozycje po zastosowaniu współczynników konwersji kredytowej i ograniczeniu ryzyka kredytowego		Aktywa ważone ryzykiem i ich zagęszczenie							
	Kategorie ekspozycji	Kwota bilansowa	Kwota pozabilansowa	Kwota bilansowa	Kwota pozabilansowa	Aktywa ważone ryzykiem	Zagęszczenie aktywów ważonych ryzykiem						
1	Rządy centralne lub banki centralne	64 255	34	65 245	45	6 323	9,7%						
2	Samorządy regionalne lub władze lokalne	10 743	1 860	10 829	441	2 254	20,0%						
3	Podmioty sektora publicznego	444	2 707	358	87	201	45,2%						
4	Wielostronne banki rozwoju	526	0	526	0	0	0,0%						
5	Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0,0%						
6	Instytucje	2 505	3 539	2 505	1 974	1 509	33,7%						
7	Przedsiębiorstwa	51 576	39 201	47 685	6 702	53 024	97,5%						
8	Detaliczne	69 329	16 631	68 690	2 897	49 116	68,6%						
9	Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	94 625	267	94 542	36	61 963	65,5%						
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	5 662	233	5 539	56	6 681	119,4%						
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	793	0	793	0	1 189	150,0%						
12	Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0,0%						
13	Instytucje i przedsiębiorstwa posiadające krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0	0	0	0,0%						
14	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	4	0	4	0	4	100,0%						
15	Ekspozycje kapitałowe	832	0	832	0	2 068	248,4%						
16	Inne pozycje	15 193	13	15 193	7	4 691	30,9%						
17	Razem	316 487	64 484	312 742	12 245	189 022	58,2%						

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.9. Metoda standardowa – ekspozycje w podziale na klasę aktywów i wagę ryzyka [wzór EU CR5]

Kategorie ekspozycji		30.06.2019																Rozem	W tym bez ratingu
		Waga ryzyka														Inne kwestie	Odliczone		
		0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%				
1	Rządy centralne lub banki centralne	62 250	0	0	161	72	0	0	0	0	496	0	2 318	0	0	0	0	65 297	62 250
2	Samorządy regionalne lub władze lokalne	0	0	0	0	11 270	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 270	11 270
3	Podmioty sektora publicznego	0	0	0	0	72	0	373	0	0	0	0	0	0	0	0	0	445	445
4	Wielostronne banki rozwoju	539	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	539	539
5	Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Instytucje	825	0	0	0	3 123	0	2 369	0	0	116	3	0	0	0	0	0	6 436	825
7	Przedsiębiorstwa	0	0	0	0	1	0	669	0	0	55 150	0	0	0	0	0	0	55 819	2 274
8	Detaliczne	0	0	0	0	0	0	0	0	71 590	0	0	0	0	0	0	0	71 590	71 590
9	Zabezieczone hipoteką na nieruchomości	0	0	0	0	0	68 586	0	0	100	1 632	24 261	0	0	0	0	0	94 578	94 578
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 425	2 170	0	0	0	0	0	5 595	5 595
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	793	0	0	0	0	0	793	793
12	Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Instytucje i przedsiębiorstwa posiadające krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	4	4
15	Ekspozycje kapitałowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	823	0	0	0	0	832	832
16	Inne pozycje	10 037	0	0	0	590	0	0	0	0	4 573	0	0	0	0	0	0	15 200	15 200
17	Razem	73 651	0	0	161	15 126	68 586	3 411	0	71 689	65 406	27 227	3 142	0	0	0	0	328 399	266 195

W powyższej tabeli została przedstawiona całkowita kwota ekspozycji pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku w wysokości 328 399 mln PLN, co stanowi łączną ekspozycję po odliczeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego i odpisów z tytułu utraty wartości oraz po zastosowaniu odpowiednich współczynników konwersji dla ekspozycji pozabilansowych, tj. po przemnożeniu kwot ekspozycji pozycji pozabilansowych przez odpowiadające im współczynniki 0%, 20%, 50% lub 100%.

Według stanu na 30 czerwca 2019 roku, Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych zgodnie z art. 205 Rozporządzenia CRR, dlatego art. 453 lit. a Rozporządzenia CRR dotyczący ujawnienia informacji o zasadach i procedurach dotyczących kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakresu, w jakim dana jednostka takie kompensowanie wykorzystuje, nie ma zastosowania.

Według stanu na 30 czerwca 2019 roku, Bank wykorzystywał na potrzeby wyznaczania ekwiwalentu bilansowego dla transakcji pochodnych wpływ umów o kompensowaniu zobowiązań zgodnie z art. 298 Rozporządzenia CRR. Umowy takie zawierane są przede wszystkim z kontrahentami instytucjonalnymi. Umożliwiają one rozliczenia, również w przypadku niewypłacalności jednej ze stron, wszystkich transakcji objętych daną umową, jedną kwotą będącą sumą wartości rynkowych poszczególnych transakcji. Wykorzystywane umowy o kompensowaniu zobowiązań spełniają warunki z artykułów 295-297 Rozporządzenia CRR.

Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta i CVA

Tabela 2.10. Analiza ekspozycji podlegających ramom ryzyka kredytowego kontrahenta (CCR) (z wyłączeniem wymogów kapitałowych lub ekspozycji rozliczanych przez kontrahenta centralnego) [wzór EU CCR1]

	30.06.2019						
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
	Wartość referencyjna	Koszt odtworzenia/aktualna wartość rynkowa	Potencjalne przyszłe ekspozycje kredytowe	Efektywna EPE	Mnożnik	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego	Aktywa ważone ryzykiem
1 Wycena wg wartości rynkowej		704	2 514			3 339	1 779
2 Pierwotna ekspozycja	0					0	0
3 Metoda standardowa		0			0	0	0
4 Metoda modeli wewnętrznych (dla instrumentów pochodnych i transakcji finansowania z użyciem papierów wartościowych)				0	0	0	0
5 W tym transakcje finansowania papierów wartościowych				0	0	0	0
6 W tym instrumenty pochodne i transakcje z długim terminem rozliczenia				0	0	0	0
7 W tym w ramach umów o kompensowaniu międzyproduktowym				0	0	0	0
8 Uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych (dla transakcji finansowania z użyciem papierów wartościowych)						0	0
9 Kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych (dla transakcji finansowania z użyciem papierów wartościowych)						74	74
10 Wartość zagrożona dla transakcji finansowania z użyciem papierów wartościowych						0	0
11 Razem							1 853

Powyższa tabela prezentuje metody stosowane do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta (z wyłączeniem ekspozycji dla kontrahentów centralnych).

Tabela 2.11. Struktura zabezpieczeń dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta [wzór EU CCR5-B]

	30.06.2019											
	a)		b)		c)		d)		e)		f)	
	Zabezpieczenie stosowane w transakcjach dotyczących instrumentów pochodnych						Zabezpieczenie stosowane w transakcjach finansowania papierów wartościowych					
	Wartość godziwa otrzymanych zabezpieczeń			Wartość godziwa przekazanych zabezpieczeń			Wartość godziwa otrzymanych zabezpieczeń			Wartość godziwa przekazanych zabezpieczeń		
Wyodrębnione		Niewyodrębnione		Wyodrębnione		Niewyodrębnione		otrzymanych zabezpieczeń		przekazanych zabezpieczeń		
Razem	465		0		492		0		1 883		50	

W tabeli powyżej zaprezentowano rodzaje zabezpieczeń stosowanych do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na 30 czerwca 2019 roku Bank nie posiadał żadnych kredytowych instrumentów pochodnych tj. nie posiadał instrumentów wymagających ujawnienia w tabeli zgodnie ze wzorem EU CCR6.

Tabela 2.12. Metoda standardowa – ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta według kategorii ekspozycji i wag ryzyka [wzór EU CCR3]

Kategorie ekspozycji	30.06.2019												Razem	W tym bez ratingu
	Waga ryzyka													
	0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Inne kwestie			
1 Rządy centralne lub banki centralne	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0
2 Samorządy regionalne lub władze lokalne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Podmioty sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Wielostronne banki rozwoju	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	13
5 Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Instytucje	824	0	0	0	487	645	0	0	1	0	0	0	1 958	0
7 Przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	6	0	0	1 427	0	0	0	1 433	923
8 Detaliczne	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3	3
9 Instytucje i przedsiębiorstwa posiadające krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 Inne pozycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11 Razem	844	0	0	0	487	651	0	3	1 428	0	0	0	3 412	939

Powyższa tabela prezentuje ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta w podziale na klasy ekspozycji i wagi ryzyka stosowane do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta według metody standardowej.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechniej
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.13. Ekspozycje wobec kontrahentów centralnych [wzór EU CCR8]

		30.06.2019	
		a)	b)
		EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego	Aktywa ważone ryzykiem
1	Ekspozycje wobec kwalifikujących się kontrahentów centralnych (łącznie)		382
2	Ekspozycje dla transakcji z kwalifikującymi się kontrahentami centralnymi (z wyłączeniem początkowych depozytów zabezpieczających i wkładów do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania), w tym:	956	346
3	(i) instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym;	950	346
4	(ii) giełdowe instrumenty pochodne;	6	0
5	(iii) transakcje finansowania z użyciem papierów wartościowych;	0	0
6	(iv) pakiety kompensowania, dla których zatwierdzono kompensowanie międzyproduktowe.	0	0
7	Wyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	55	
8	Niewyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	0	0
9	Wniesione z góry wkłady do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania	19	0
10	Alternatywny sposób obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ekspozycji		36
11	Ekspozycje wobec niekwalifikujących się kontrahentów centralnych (łącznie)		0
12	Ekspozycje dla transakcji z niekwalifikującymi się kontrahentami centralnymi (z wyłączeniem początkowych depozytów zabezpieczających i wkładów do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania), w tym:	0	0
13	(i) instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym;	0	0
14	(ii) giełdowe instrumenty pochodne;	0	0
15	(iii) transakcje finansowania z użyciem papierów wartościowych;	0	0
16	(iv) pakiety kompensowania, dla których zatwierdzono kompensowanie międzyproduktowe.	0	0
17	Wyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	0	
18	Niewyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	0	0
19	Wniesione z góry wkłady do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania	0	0
20	Wkłady nierzeczywiste do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania	0	0

W tabeli powyżej zaprezentowano podział ekspozycji wobec kontrahentów centralnych stosowany do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Tabela 2.14. Metoda standardowa – wpływ kompensowania i ustanowionego zabezpieczenia na wartość ekspozycji [wzór EU CCR5-A]

		30.06.2019				
		a)	b)	c)	d)	e)
		Dodatnia wartość godziwa brutto lub wartość bilansowa netto	Korzyści wynikające z kompensowania	Skompensowana bieżąca ekspozycja kredytowa	Ustanowione zabezpieczenie	Wartość netto ekspozycji kredytowej
1	Instrumenty pochodne	3 226	1 558	1 668	449	1 219
2	Transakcje finansowania z użyciem papierów wartościowych	1 934	0	1 934	1 926	7
3	Kompensowanie międzyproduktowe	0	0	0	0	0
4	Razem	5 160	1 558	3 602	2 375	1 226

Powyżej przedstawiono wpływ kompensowania i ustanowionego zabezpieczenia na wartość ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Tabela 2.15. Narzut kapitałowy CVA [wzór EU CCR2]

		30.06.2019	
		a)	b)
		Wartość ekspozycji	Aktywa ważone ryzykiem
1	Wszystkie portfele podlegające metodzie zaawansowanego pomiaru	0	0
2	(i) wartość zagrożona (z uwzględnieniem mnożnika ×3)		0
3	(i) wartość zagrożona w warunkach skrajnych (z uwzględnieniem mnożnika ×3)		0
4	Wszystkie portfele podlegające metodzie standardowej	1 209	313
EU4	W oparciu o metodę wyceny pierwotnej ekspozycji	0	0
5	Całość podlegająca narzutowi kapitałowemu CVA	0	0

W powyższej tabeli zaprezentowano wartość ekspozycji i kwotę ekspozycji na ryzyko dla transakcji podlegających wymogowi w zakresie funduszy własnych z tytułu korekty wyceny kredytowej instrumentów pochodnych w ryzyku kredytowym kontrahenta.

2.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku, wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku. Bank aktywnie zarządza ryzykiem stopy procentowej wynikającym zarówno z pozycji w portfelu handlowym, jak i z pozycji nienależących do portfela handlowego.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Tabela 2.16. Ryzyko rynkowe Grupy Kapitałowej Banku w ramach metody standardowej [wzór EU MR1]

		30.06.2019	
		a)	b)
		Aktywa ważone ryzykiem	Wymogi kapitałowe
Produkty bezwarunkowe			
1	Ryzyko stopy procentowej (ogólne i szczegółowe)	5 379	430
2	Ryzyko kapitałowe (ogólne i szczegółowe)	216	17
3	Ryzyko walutowe	0	0
4	Ryzyko cen towarów	0	0
Opcje			
5	Metoda uproszczona	0	0
6	Metoda delta plus	0	0
7	Metoda opierająca się na scenariuszu	6	0
8	Sekurytyzacja (ryzyko szczegółowe)	0	0
9	Razem	5 600	448

Tabela powyżej prezentuje wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego w Grupie Kapitałowej Banku.

Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego wyniósł zero, gdyż całkowita pozycja walutowa nie przekraczała 2% funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku.

Na 30 czerwca 2019 roku Grupa Kapitałowa Banku nie posiadała otwartej pozycji na ryzyko cen towarów, więc wymóg w zakresie funduszy własnych z tego tytułu wyniósł zero.

W związku z tym, że Grupa Kapitałowa Banku nie stosuje na potrzeby wyliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego modeli wewnętrznych, art. 455 Rozporządzenia CRR "Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego" nie ma zastosowania.

2.3. Ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania

Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązywania się ze zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury bilansu, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez klientów lub innych wydarzeń na rynku.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie, poprzez odpowiednie kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych, niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego.

Poniższa tabela przedstawia nadzorcze miary płynności według stanu na 30 czerwca 2019 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2018 roku.

Tabela 2.17. Nadzorcze miary płynności

PKO Bank Polski SA		
Miara	30.06.2019	31.12.2018
M3	13,25	17,44
M4	1,19	1,22
Grupa Kapitałowa Banku		
Miara	30.06.2019	31.12.2018
LCR	135,5%	132,0%
NSFR	119,1%	117,7%

W okresach zakończonych 31 grudnia 2018 roku i 30 czerwca 2019 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych. Wskazane w tabeli wskaźniki LCR oraz NSFR przedstawiają wartości dla Grupy Kapitałowej, zaś wskaźniki M3-M4 to wartości dla Banku.

Tabela 2.18. Wskaźnik pokrycia wypływów netto Grupy Kapitałowej Banku

Waluta i jednostki (PLN mln)		Całkowita wartość ważona (średnia)	
		30.06.2019	31.03.2019
Koniec kwartału (DD miesiąc RRR)			
Liczba punktów danych użytych do obliczenia średnich		12	12
		Wartość skorygowana ogółem	
21	Zabezpieczenie przed utratą płynności	52 112	49 633
22	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem	37 302	35 868
23	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	139,9%	138,5%

Wskaźnik pokrycia wypływów netto wyznaczany jest jednostkowo przez każdy podmiot Grupy Kapitałowej Banku objęty wymogiem wyznaczania tego wskaźnika oraz skonsolidowany dla Grupy Kapitałowej Banku razem. Lista spółek uwzględnionych w ramach konsolidacji jest określana zgodnie z zakresem konsolidacji ostrożnościowej.

Według stanu na 30 czerwca 2019 roku Grupa Kapitałowa Banku posiadała 3 waluty, dla których stosunek wartości zobowiązań w danej walucie do łącznej wartości zobowiązań we wszystkich walutach wynosił co najmniej 5%: PLN, EUR oraz CHF.

2.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych; obejmuje ryzyko prawne, nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności operacyjnej przez udoskonalanie efektywnych, dostosowanych do profilu i skali działalności mechanizmów identyfikacji, oceny, pomiaru, kontroli, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka operacyjnego.

3. Fundusze własne

Fundusze własne na potrzeby adekwatności kapitałowej wyliczane są zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe, części drugiej Rozporządzenia CRR oraz aktami wykonawczymi do Rozporządzenia CRR.

Fundusze własne Grupy Kapitałowej Banku składają się z kapitału podstawowego Tier I oraz kapitału Tier II. W Grupie Kapitałowej Banku nie są identyfikowane elementy dodatkowego kapitału Tier I.

W skład kapitału podstawowego Tier I wchodzi:

- 1) kapitał zakładowy, prezentowany zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego według wartości nominalnej,
- 2) kapitał zapasowy, tworzony z corocznych odpisów z zysku netto i przeznaczony na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Grupy Kapitałowej Banku,
- 3) kapitał rezerwowy, tworzony niezależnie od kapitału zapasowego z corocznych odpisów z zysku netto w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie, zwane dalej „WZ”, i przeznaczony wyłącznie na pokrycie mogących powstać strat bilansowych,
- 4) inne skumulowane całkowite dochody (z wyłączeniem zysków i strat dotyczących zabezpieczenia przepływów pieniężnych),
- 5) fundusz ogólnego ryzyka, tworzony z odpisów z zysku netto w wysokości uchwalonej przez WZ i przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej,
- 6) zyski zatrzymane (niepodzielony wynik z lat ubiegłych),
- 7) wynik finansowy netto w trakcie zatwierdzania oraz wynik netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczony zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszony o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłego rewidenta; warunkiem zaliczenia wyniku do funduszy własnych jest jego zatwierdzenie przez WZ lub przed zatwierdzeniem przez WZ, uzyskanie zgody KNF na jego zaliczenie do funduszy własnych.

W związku ze stosowaniem przez Grupę Kapitałową Banku rozwiązań przejściowych w zakresie wpływu standardów rachunkowości MSSF 9 na adekwatność kapitałową (opisanych w dalszej części raportu), w funduszach własnych ujmowana jest korekta wynikająca z zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne.

Kapitał podstawowy Tier I pomniejsza się o:

- 1) straty za bieżący rok obrotowy,
- 2) wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej po pomniejszeniu o kwotę powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, odliczana kwota zawiera wartość firmy uwzględnioną w wycenie znacznych inwestycji,
- 3) dodatkowe korekty wartości aktywów wycenianych według wartości godziwej, które wynikają ze stosowania wymogów w zakresie ostrożnej wyceny,
- 4) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i nie wynikające z różnic przejściowych,
- 5) dodatkowe korekty wartości godziwej zobowiązań oraz instrumentów pochodnych będących zobowiązaniami, wynikające z własnego ryzyka kredytowego Banku,
- 6) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, w kwocie przekraczającej 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (po uwzględnieniu pomniejszeń o kwoty określone w pkt 1-5 i 7),
- 7) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowej Banku nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub instrumentów w Tier II tych podmiotów, o ile ich suma przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (po uwzględnieniu pomniejszeń o kwoty określone w pkt 1-5),
- 8) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowa Banku dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału podstawowego Tier I tych podmiotów, których suma przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (po uwzględnieniu pomniejszeń o kwoty określone w pkt 1-5 i 7),
- 9) kwotę, o jaką suma:
  - a) aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, do wysokości 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (obliczonego po uwzględnieniu pomniejszeń o kwoty określone w pkt 1-5 i 7) oraz
  - b) zaangażowań kapitałowych bezpośrednich i pośrednich w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowej Banku dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażonych w postaci posiadanych akcji lub udziałów lub instrumentów kapitału podstawowego Tier I tych podmiotów, do wysokości 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (obliczonego po uwzględnieniu pomniejszeń o kwoty określone w pkt 1-5 i 7),przekracza równowartość 17,65% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (wyliczonego z uwzględnieniem wszystkich pomniejszeń określonych w pkt 1-7); kwota poniżej progu (17,65%) jest uwzględniana w ekspozycjach ważonych ryzykiem.

W skład kapitału Tier II wchodzi zobowiązania podporządkowane, rozumiane jako zobowiązania z tytułu przyjęcia przez Bank, w kwocie i na zasadach ustalonych w decyzji KNF wydawanej na wniosek Banku, środków pieniężnych spełniających warunki określone w art. 63 Rozporządzenia CRR.

Kapitał Tier II pomniejszany jest o:

- 1) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego w postaci instrumentów kapitału Tier II tych podmiotów, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty,
- 2) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału Tier II, o ile łączna kwota tych zaangażowań przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Banku.

W przypadku, gdyby wartość pomniejszeń, o których mowa w pkt 1 i 2 obniżyłaby wartość kapitału Tier II poniżej zera, wartość nadwyżki tych pomniejszeń ponad wartość kapitału Tier II odejmuje się od kapitału podstawowego Tier I.

Zgodnie z wymogiem Rozporządzenia Wykonawczego 1423/2013, tabela 3.1 przedstawia uzgodnienia pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej wykorzystywanych do obliczania funduszy własnych z regulacyjnymi funduszami własnymi według stanu na 30 czerwca 2019 roku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 3.1. Uzgodnienie pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej wykorzystywanych do obliczenia funduszy własnych z regulacyjnymi funduszami własnymi

	30.06.2019				
	Sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone według MSSF	Dekonsolidacja spółek nieobjętych konsolidacją ostrożnościową	Konsolidacja ostrożnościowa /Sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem CRR	Pozycje nieujmowane w regulacyjnych funduszach własnych	Pozycje ujmowane w regulacyjnych funduszach własnych
Aktywa					
Wartości niematerialne	3 130	-158	2 972	-208	2 764
Zobowiązania					
Zobowiązania podporządkowane	2 730	0	2 730	-30	2 700
Kapitały					
Kapitał zakładowy	1 250	0	1 250	0	1 250
Kapitał zapasowy	29 429	-1	29 428	0	29 428
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 238	-78	3 160	0	3 160
Fundusz ogólnego ryzyka	1 070	0	1 070	0	1 070
Inne dochody całkowite	467	-2	465	-289	177
Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	429	1	430	0	430
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	289	0	289	-289	0
Różnice kursowe z przeliczenia	-230	-3	-233	0	-233
Zyski i straty aktuarialne	-10	-1	-11	0	-11
Udziały w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej	-11	1	-10	0	-10
Zysk roku bieżącego	2 079	-7	2 072	-2 072	0
Wynik z lat ubiegłych	2 101	316	2 417	0	2 417
Udziały niekontrolujące	-10	10	0	0	0
Kapitał własny razem	39 624	238	39 862	-2 361	37 502
Dodatkowe korekty					905
Dodatkowe korekty aktywów wycenianych do wartości godziwej					-69
Aktywa z tytułu podatku odroczonego, które są uzależnione od przyszłej rentowności, ale nie pochodzą z różnic przejściowych					0
Korekty wynikające z MSSF 9 w okresie przejściowym					975
Fundusze własne ogółem przyjęte do kalkulacji łącznego współczynnika kapitałowego					38 343

Zgodnie z wymogiem Rozporządzenia Wykonawczego 1423/2013 tabela nr 3.2 przedstawia informacje na temat charakteru i kwot poszczególnych pozycji funduszy własnych wykorzystanych do obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego na 30 czerwca 2019 roku. Wiersze zostały pominięte tylko w przypadku, gdy ich wartość wyniosła 0.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ŻŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 3.2. Fundusze własne wykorzystane do obliczenia współczynników kapitałowych w ujęciu skonsolidowanym

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		(A) KWOTA W DNIU 30.06.2019	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013
1	Instrumenty kapitałowe i związane z nim azio emisyjne	1 250	Art. 26 ust. 1 lit. a) i b)
	w tym: instrument typu 1 SERIA A AKCJE ZWYKŁE IMIENNE	313	-
	w tym: instrument typu 2 SERIA A AKCJE ZWYKŁE NA OKAZIČIELA	198	-
	w tym: instrument typu 3 SERIA B AKCJE ZWYKŁE NA OKAZIČIELA	105	-
	w tym: instrument typu 4 SERIA C AKCJE ZWYKŁE NA OKAZIČIELA	385	-
	w tym: instrument typu 5 SERIA D AKCJE ZWYKŁE NA OKAZIČIELA	250	-
2	Zyski zatrzymane w tym:	3 392	Art. 26 ust. 1 lit. c), Art. 28
	niepodzielony wynik	2 417	
	korekta wynikająca z zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne	975	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	33 053	Art. 26 ust. 1 lit. d) i e)
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	1 070	Art. 26 ust. 1 lit. f)
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	38 765	Art. 26
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-65	Art. 34
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-2 764	Art. 36 ust. 1 lit. b)
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	Art. 36 ust. 1 lit. c), Art. 38
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	-288	Art. 33 ust. 1 lit. a)
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej Instytucji	-5	Art. 33 ust. 1 lit. c)
26	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.	0	Art. 469 ust. 1 lit. a) i b), Art. 472 ust. 5, Art. 468 ust. 4, Art.
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468;	0	Art. 467, Art. 468
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 1 (<i>dużne</i>)	0	Art. 468
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 2 (<i>kapitałowe</i>)	0	Art. 468
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 3 (<i>pozostałe</i>)	0	Art. 468
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 1	0	Art. 467
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 2	0	Art. 467
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 3	0	Art. 467

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-3 122	-
29	Kapitał podstawowy Tier I	35 643	Art. 50
Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty			
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	35 643	Art. 25
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	2 700	Art. 62 lit. a), Art. 63
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	2 700	Art. 62
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
58	Kapitał Tier II	2 700	Art. 71
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	38 343	Art. 72
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	206 459	-
Współczynniki i bufor kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,26%	Art. 92 ust. 1 lit. a)
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,26%	Art. 92 ust. 1 lit b)
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,57%	Art. 92 ust. 1 lit c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	6,41%	-
65	w tym: wymóg utrzymania bufora zabezpieczającego	2,50%	-
66	w tym: wymóg utrzymania bufora antycyklicznego	0,01%	-
67	w tym: wymóg utrzymania bufora ryzyka systemowego	2,90%	-
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	1,00%	-
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	9,26%	-
Kwoty poniżej progów odliczeń (przed ważeniem ryzyka)			
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	0	Art. 36 ust. 1 lit. h), Art. 46 ust. 4
73	Posiadane przez Instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	810	Art. 36 ust. 1 lit. i), Art. 48 ust. 1, Art. 470
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	2 326	Art. 36 ust. 1 lit. c), Art. 48 ust. 1, Art. 470

Na 30 czerwca 2019 roku zgodnie z art. 48 Rozporządzenia CRR zaangażowania kapitałowe w podmioty sektora finansowego nie przekroczyły 10% kapitału podstawowego Tier I, nie stanowią więc pomniejszych kapitałów własnych Banku i Grupy Kapitałowej Banku i zostały uwzględniane w aktywach ważonych ryzykiem.

Opis głównych cech instrumentów emitowanych przez Bank zaliczonych do kapitału podstawowego Tier I oraz instrumentów Tier II zaprezentowano w Tabeli 3.3. (dane zostały zaprezentowane w złotych). Wiersze w tabeli zostały pominięte tylko w przypadku, gdy nie dotyczą Grupy Kapitałowej Banku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE
 PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU GRUPY KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ
 KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
 WEDŁUG STANU NA 30 CZERWCA 2019 ROKU
 (W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 3.3. Główne cechy instrumentów kapitałowych (w PLN)

30.06.2019							
Instrumenty kapitałowe	Nazwa I	Nazwa II	Nazwa III	Nazwa IV	Nazwa V	Nazwa VI	Nazwa VII
1 Emitent	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP
2 Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000099	PLPKO0000107
3 Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie
4 Zasady przejściowe określone w Rozporządzeniu CRR	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał Tier 2	Kapitał Tier 2
5 Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał Tier 2	Kapitał Tier 2
6 Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany
7 Rodzaj instrumentu (rodzaje określone zgodnie z systemem prawnym)	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	Obligacje	Obligacje
8 Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	1 700 000 000	1 000 000 000
9 Wartość nominalna instrumentu	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	1 700 000 000	1 000 000 000
9a Cena emisyjna	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	-	-
11 Pierwotna data emisji	-	-	-	-	-	28.08.2017	05.03.2018
12 Wieczyste czy terminowe	wieczyste	wieczyste	wieczyste	wieczyste	wieczyste	terminowe	terminowe
13 Pierwotny termin zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	28.08.2027	06.03.2028
17 Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienny kupon	Zmienny kupon
30 Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
36 Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie

4. Wymogi w zakresie funduszy własnych

Grupa Kapitałowa Banku wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych, zgodnie z Rozporządzeniem CRR, dla następujących rodzajów ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe - metodą standardową (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł II, rozdział 2), stosując następujące formuły w zakresie:
  - a) ekspozycji bilansowych - iloczyn wartości bilansowej (uwzględniającej wartość korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego), wagi ryzyka przypisanej ekspozycji zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego oraz 8% (przy uwzględnieniu uznawalnych zabezpieczeń),
  - b) udzielonych zobowiązań pozabilansowych - iloczyn wartości zobowiązania (uwzględniającej wartość korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego), wagi ryzyka produktu, wagi ryzyka przypisanej ekspozycji pozabilansowej zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego oraz 8% (przy uwzględnieniu uznawalnych zabezpieczeń),
  - c) transakcji pozabilansowych (instrumentów pochodnych) - iloczyn wagi ryzyka przypisanej transakcji pozabilansowej zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, ekwiwalentu bilansowego transakcji pozabilansowych oraz 8% (wartość ekwiwalentu bilansowego wyliczana jest zgodnie z metodą wyceny rynkowej).
- 2) ryzyko operacyjne:
  - a) zgodnie z podejściem AMA - w zakresie działalności prowadzonej przez Bank, z uwzględnieniem działalności oddziału Banku w Republice Federalnej Niemiec i wyłączeniem działalności oddziału Banku w Republice Czeskiej,
  - b) zgodnie z podejściem BIA (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł III) - w zakresie działalności oddziału Banku w Republice Czeskiej oraz w zakresie działalności podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową.
- 3) ryzyko rynkowe (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł IV, rozdziały 2-4):
  - a) ryzyko walutowe - wyliczane metodą podstawową,
  - b) ryzyko cen towarów - wyliczane metodą uproszczoną,
  - c) ryzyko instrumentów kapitałowych - wyliczane metodą uproszczoną,
  - d) ryzyko szczególne instrumentów dłużnych - wyliczane metodą podstawową,
  - e) ryzyko ogólne instrumentów dłużnych - wyliczane zgodnie z podejściem opartym na duracji,
  - f) pozostałe rodzaje ryzyka, inne niż ryzyko delta (ryzyko non-delta) wyliczane metodą scenariuszową w przypadku opcji, dla których Bank stosuje własne modele wyceny oraz metodą delta plus dla pozostałych opcji;
- 4) pozostałe ryzyka:
  - a) ryzyko rozliczenia i ryzyka dostawy - wyliczane metodą określoną w tytule V, część III Rozporządzenia CRR,
  - b) ryzyko kredytowego kontrahenta - wyliczane metodą wyceny według wartości rynkowej określonej w rozdziale 6, tytuł II, część III Rozporządzenia CRR,
  - c) ryzyko z tytułu korekty wyceny kredytowej (CVA) - wyliczane metodą standardową określoną w tytule VI, część III Rozporządzenia CRR,
  - d) przekroczenie limitu dużych ekspozycji - wyliczane metodą określoną w art. 395-401 Rozporządzenia CRR,
  - e) dla ekspozycji wobec kontrahenta centralnego wyliczany jest wymóg z tytułu transakcji oraz wniesionych wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania (wyznaczony zgodnie z metodą określoną w części III, tytuł II, rozdział 6, sekcja 9 Rozporządzenia CRR).

Łączny wymóg w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku składa się z sumy wyżej wymienionych wymogów w zakresie funduszy własnych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Przy wyliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta, Bank wykorzystuje kompensowanie umowne zgodnie z Rozporządzeniem CRR (art. 295-298).

Informacja o wymogach w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku została zawarta w tabeli 4.1.

Tabela 4.1 Aktywa ważone ryzykiem Grupy Kapitałowej Banku [wzór EU OV1]

Referencje CRR	Aktywa ważone ryzykiem					Minimalne wymogi kapitałowe		
	30.06.2019	31.03.2019	31.12.2018	30.09.2018	30.06.2018	30.06.2019		
1	Ryzyko kredytowe (z wyjątkiem ryzyka kredytowego kontrahenta)	189 022	187 741	184 709	184 613	188 607	15 122	
art. 438 lit. c) i d)	2	w tym metoda standardowa	189 022	187 741	184 709	184 613	188 607	15 122
art. 107 art. 438 lit. c) i d)	6	Ryzyko kredytowe kontrahenta	2 549	2 266	1 767	2 039	2 391	204
art. 438 lit. c) i d)	7	w tym metoda wyceny według wartości rynkowej	1 854	1 615	1 416	1 448	1 771	148
art. 438 lit. c) i d)	8	w tym wycena pierwotnej wartości ekspozycji	0	0	0	0	0	0
	9	w tym metoda standardowa	0	0	0	0	0	0
	10	w tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	0	0	0	0	0	0
art. 438 lit. c) i d)	11	w tym kwota ekspozycji z tytułu swoich wkładów do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania oraz pozostałych ekspozycji wobec kontrahenta centralnego	382	327	43	50	40	31
art. 438 lit. c) i d)	12	w tym aktualizacja wyceny kredytowej	313	324	308	542	579	25
art. 438 lit. e)	13	Ryzyko rozliczenia	1	0	0	0	0	0
art. 438 lit. e)	19	Ryzyko rynkowe	5 600	5 728	5 900	6 512	6 399	448
	20	w tym metoda standardowa	5 600	5 728	5 900	6 512	6 399	448
	21	w tym metoda modeli wewnętrznych	0	0	0	0	0	0
art. 438 lit. e)	22	Duże ekspozycje	0	0	0	0	0	0
art. 438 lit. f)	23	Ryzyko operacyjne	9 287	8 513	8 066	9 047	8 851	743
	24	w tym metoda wskaźnika bazowego	3 277	2 849	2 623	2 606	2 623	262
	25	w tym metoda standardowa	0	0	0	0	0	0
	26	w tym metoda zaawansowanego pomiaru	6 010	5 664	5 443	6 441	6 228	481
art. 437 ust. 2) i art. 48 i art. 60	27	Kwoty poniżej progów dla odliczenia (podlegające wadze ryzyka 250%) - uwzględnione w wymogu na ryzyko kredytowe	7 840	7 941	7 893	8 103	7 318	627
art. 500	28	Korekta dla dolnej granicy	0	0	0	0	0	0
	29	Razem	206 459	204 248	200 442	202 211	206 248	16 517

5. Bufory kapitałowe

Zgodnie z ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, Grupa Kapitałowa Banku ma obowiązek utrzymywania wymogu połączonego bufora ponad minima określone w art. 92 CRR, który stanowi sumę obowiązujących buforów, tj.:

- 1) bufora zabezpieczającego, który od 1 stycznia 2019 roku wynosi 2,5% (ostateczny poziom bufora),
- 2) bufora antycyklicznego, który dla ekspozycji kredytowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 0%,
- 3) bufora ryzyka systemowego, który dla ekspozycji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 3%, ze względu na fakt, iż Grupa Kapitałowa prowadzi także działalność zagraniczną, bufor ryzyka systemowego dla Grupy Kapitałowej Banku wynosi 2,9%,
- 4) bufora z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym („O-SII”) w wysokości 1%.

Tabela 5.1. Kwota bufora antycyklicznego specyficznego dla Grupy Kapitałowej Banku

	30.06.2019	31.12.2018
010 Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	206 459	200 442
020 Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,006022	0,005395
030 Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	12	11

6. Dźwignia finansowa

Grupa Kapitałowa Banku wylicza wskaźnik dźwigni, jako jedną z miar adekwatności kapitałowej.

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału Tier I i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych Banku.

Dla celów pomiaru ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, kalkuluje się wskaźnik dźwigni jako miarę kapitału Tier I podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej i wyraża wskaźnik jako wartość procentową. Wskaźnik dźwigni według stanu na 30 czerwca 2019 roku był kalkulowany w odniesieniu do definicji przejściowej kapitału Tier 1 (w rozumieniu rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne). Grupa Kapitałowa Banku ujawnia również (w rozdziale 7 niniejszego raportu) wskaźnik dźwigni w wartości, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9.

Wartość wskaźnika dźwigni na 30 czerwca 2019 roku utrzymywała się powyżej limitów wewnętrznych, zewnętrznych, a także powyżej wartości minimalnych rekomendowanych przez KNF.

Tabela 6.1. Uzgodnienie pozycji aktywów wykazanych w zbadanym sprawozdaniu finansowym i ekspozycji do kalkulacji wskaźnika dźwigni [wzór LR Sum]

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych	
		30.06.2019	31.12.2018
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	328 992	324 255
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	-2 605	-2 110
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	2 836	2 435
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	7	7
6	Korekty z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. przekształcenie ekspozycji pozabilansowych do ich ekwiwalentu bilansowego)	14 987	14 089
7	Inne korekty	-1 915	-1 878
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	342 303	336 797

Tabela 6.2. Wskaźnik dźwigni. Ekspozycja do obliczenia wskaźnika dźwigni w rozumieniu Rozporządzenia CRR [wzór LR Com]

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych	
		30.06.2019	31.12.2018
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)			
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	327 018	322 858
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-3 123	-2 902
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	323 896	319 957
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych			
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	915	860
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	2 836	2 435
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	-412	-567
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4-10)	3 339	2 727
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych			
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	74	18
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	7	7
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12-15a)	81	24
Inne ekspozycje pozabilansowe			
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	64 624	57 610
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-49 637	-43 520
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	14 987	14 089
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		0	0
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		0	0
20	Kapitał Tier I	35 643	35 149
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	342 303	336 797
Wskaźnik dźwigni			
22	Wskaźnik dźwigni	10,41%	10,44%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych			
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	Przejściowe	Przejściowe

Tabela 6.3. Ekspozycje bilansowe [Wzór LRSpl]

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych	
		30.06.2019	31.12.2018
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	327 018	322 858
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	10 531	9 317
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	316 487	313 541
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0	0
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	64 255	66 144
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	11 713	10 726
EU-7	Institucje	2 505	6 965
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	94 625	91 670
EU-9	Ekspozycje detaliczne	69 329	66 897
EU-10	Przedsiębiorstwa	51 576	47 223
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	5 662	6 403
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	16 823	17 512

Na wielkość wskaźnika dźwigni według stanu na 30 czerwca 2019 roku miały wpływ następujące czynniki:

- 1) wzrost ekspozycji w wyniku zwiększenia wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom,
- 2) nieznaczny wzrost wysokości funduszy własnych w wyniku dokonania podziału zysku Banku i spółek Grupy Kapitałowej Banku za rok 2018 (po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia).

7. Adekwatność kapitałowa

Adekwatność kapitałowa to proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Bank oraz Grupa Kapitałowa Banku podejmują w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Banku oraz Grupie Kapitałowej Banku poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Grupę Kapitałową Banku, zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, wynosi:

- łączny współczynnik kapitałowy (TCR) – 8,0%,
- współczynnik kapitału Tier I (T1) – 6,0%,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) – 4,5%.

Zgodnie z ustawą o nadzorze makroostrożnościowym Grupa Kapitałowa Banku ma obowiązek utrzymywania wymogu połączonego bufora ponad minima określone w art. 92 Rozporządzenia CRR, który stanowi sumę obowiązujących buforów. Szczegółowe informacje dotyczące buforów kapitałowych zostały przedstawione w rozdziale 5 niniejszego Raportu.

Ponadto Bank i Grupa Kapitałowa Banku są zobowiązani utrzymywać fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego dotyczącego ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych, tzw. domiar kapitałowy:

- dla łącznego współczynnika kapitałowego: 0,47% dla Banku i 0,42% dla Grupy Kapitałowej Banku,
- dla współczynnika kapitału Tier 1: 0,35% dla Banku i 0,31% dla Grupy Kapitałowej Banku oraz
- dla współczynnika kapitału podstawowego Tier 1: 0,26% dla Banku i 0,23% dla Grupy Kapitałowej Banku.

Tabela 7.1. Współczynniki kapitałowe

Współczynniki kapitałowe	30.06.2019	31.12.2018
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	206 459	200 442
Kapitał podstawowy Tier I	35 643	35 150
Kapitał Tier II	2 700	2 700
Łączny kapitał (Tier I + Tier II)	38 343	37 850
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	17,26%	17,54%
Współczynnik kapitału Tier I (%)	17,26%	17,54%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	18,57%	18,88%

Wpływ standardów rachunkowości MSSF 9 na adekwatność kapitałową

Od 1 stycznia 2018 roku zaczął obowiązywać nowy standard rachunkowości MSSF 9 Instrumenty finansowe, który zastąpił standard MSR 39 Instrumenty finansowe. Zmianie uległy klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, rozpoznawanie i kalkulacja utraty ich wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń.

Wpływ MSSF 9 w zakresie zmiany modelu utraty wartości na fundusze własne i mierniki adekwatności kapitałowej reguluje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/2395⁴. Zgodnie z tą regulacją banki mogą stosować przepisy przejściowe w zakresie funduszy własnych i powiększać kapitał podstawowy Tier I związany z wdrożeniem nowego modelu utraty wartości w okresie kolejnych 5 lat od daty 1 stycznia 2018 roku, przy czym współczynnik korygujący będzie malał z okresu na okres.

Grupa Kapitałowa Banku zdecydowała się na pełne zastosowanie przepisów przejściowych i rozłożenie w czasie wpływu korekt z tytułu wdrożenia MSSF 9 na fundusze własne i mierniki adekwatności kapitałowej.

Tabela 7.2. Porównanie funduszy własnych instytucji oraz współczynnika kapitałowego oraz wskaźnika dźwigni finansowej z uwzględnieniem i bez uwzględnienia zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 i analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów [wzór MSSF 9-FL]

		30.06.2019	31.03.2019
Dostępny kapitał (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	35 643	34 792
2	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	34 668	34 024
3	Kapitał Tier 1	35 643	34 792
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	34 668	34 024
5	Łączny kapitał	38 343	37 492
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	37 368	36 724
Aktywa ważone ryzykiem (kwoty)			
7	Aktywa ważone ryzykiem ogółem	206 458	204 248
8	Aktywa ważone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	205 739	203 525
Współczynniki kapitałowe			
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,26%	17,03%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	16,85%	16,72%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,26%	17,03%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	16,85%	16,72%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,57%	18,36%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	18,16%	18,04%
Wskaźnik dźwigni finansowej			
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	342 303	338 990
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	10,41%	10,26%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	10,15%	10,06%

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 z 12 grudnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego

Oświadczenie Zarządu PKO Banku Polskiego SA

Zarząd PKO Banku Polskiego SA:

- oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia CRR zostały przygotowane w zgodności z wewnętrznymi procesami kontroli,
- oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, w szczególności ryzykiem płynności, w PKO Banku Polskim SA, daje pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku,
- zatwierdza niniejszy Raport „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej według stanu na 30 czerwca 2019 roku”, w którym umieszczono informacje na temat ryzyka, w tym ryzyka płynności, omówiono ogólny profil ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku związany ze strategią działalności oraz zawarto kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez PKO Bank Polski SA i Grupę Kapitałową Banku, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku, a tolerancją na ryzyko wyrażoną w formie strategicznych limitów tolerancji, określoną przez Zarząd i zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu PKO Banku Polskiego SA

9.08.2019	Zbigniew Jagiełło	Prezes Zarządu	..... (podpis)
9.08.2019	Rafał Antczak	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
9.08.2019	Rafał Kozłowski	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
9.08.2019	Maks Kraczkowski	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
9.08.2019	Mieczysław Król	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
9.08.2019	Adam Marciniak	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
9.08.2019	Piotr Mazur	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
9.08.2019	Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
9.08.2019	Jan Emeryk Rościszewski	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)